

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 58 КЛ 15/18г.
Дата 20.02.19г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПРОФЕСИОНАЛНО ОБЕДИНЕНИЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ

изх. № 02-КД/20.02/2019 г.

ДО

Г-Н БОРИС ВЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Приложено Ви изпращам Становище от Професионалното обединение на държавните служители по конституционно дело № 16 от 2018 г., образувано по искането на президента на Република България за установяване на противоконституционност на § 39, т. 6 от Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (обн, ДВ, бр. 98 от 2018г.) относно измененията в чл.22 от Закона за местните данъци и такси и § 50, т.3, б. „а“ относно вторите изречения на новите ал. 4 и 5 в чл. 9 от Закона за митниците.

С уважение,

С уважение.

Олга Чернева
председател на Управителния съвет на
Професионалното обединение на държавните служители

ДО

**КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

СТАНОВИЩЕ

на Управителния съвет на

Професионалното обединение на държавните служители

по конституционно дело № 15 от 2018 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид отправената покана да изразим становище по конституционно дело № 15 от 2018 г., образувано по искането на президента на Република България за установяване на противоконституционност на § 39, т. 6 от Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (обн, ДВ, бр. 98 от 2018 г.) относно измененията в чл.22 от Закона за местните данъци и такси и § 50, т.3, б. „а“ относно вторите изречения на новите ал. 4 и 5 в чл. 9 от Закона за митниците, изразяваме следното становище:

I. Относно противоречието на § 50 ПЗР от ЗИД на ЗКПО с чл. 116 от Конституцията

По силата на чл. 116 от Конституцията, държавните служители са изпълнители на волята и интересите на нацията. При изпълнение на своята служба, те са длъжни да се ръководят единствено от закона и да бъдат политически неутрални. Условието, при които държавните служители се назначават и освобождават от длъжност и могат да членуват в политически партии и синдикални организации, както и да упражняват правото си на стачка, се определят със закон.

С § 50, т.3, б.„а“ от ПЗР на ЗКПО се извършиха промени в чл.9 от Закона за митниците (ЗМ). В чл. 9 се създадоха нови ал. 4 и 5, с които се въвежда нов ред за прекратяване на правоотношенията с ръководни държавни служители, а именно без предизвестие от органа по назначаването само въз основа на неговата субективна преценка. Също така се въвежда ред за назначаване на ръководни държавни служители от директора на Агенция „Митници“, съгласувано с министъра на

финансите, без да се прилагат условията и редът за извършване на изследването за професионална и психологическа пригодност на лицата, които ще бъдат назначавани на длъжността „директор“ на главна или териториална дирекция или директор на дирекция в специализираната администрация на Централно митническо управление.

С тази промяна съществува риск за безпристрастното спазване на принципа за политически неутралитет на държавните служители, така както е предвидено в чл.116, ал.1 от Конституцията. Преценката на органа по назначаване, лишена от обективни критерии, съобразно които ще се „преценява“ дали ръководен държавен служител да бъде назначен или освободен и начина, по който се урежда с направените изменения в чл.9, ал.4 и 5 от ЗМ съществено се доближава до разпоредбата на чл. 19а, ал.2 от Закона за администрацията. С посочената правна норма е уреден начина за прекратяване на правоотношенията по преценка на органа по назначаване с лица, заемащи длъжности, които се определят като политически назначения и са част от изпълнителната власт. Това са заместник-министрите, областните управители, заместник областните управители, еднолични органи, техните заместници и членовете на колегиални органи. В останалите случаи въвеждането на същия или подобен начин за прекратяване или назначаване на държавни служители може да доведе до пряко политическо влияние върху професионалното ръководство на структури в държавната администрация.

II. Относно несъответствието на § 50 ПЗР от ЗИД на ЗКПО с разпоредби от Закона за държавния служител

С направените изменения в чл.9 от ЗМ се нарушават основните принципи при изпълнението на държавната служба, регламентирани в чл.18 от Закона за държавния служител (ЗДСл). Освен това начина за прекратяване на правоотношенията с ръководни служители в Агенция „Митници“ е в противоречие с основанията за прекратяване на служебните правоотношения, подробно посочени в глава шеста на Закона за държавния служител. Дори и да се приеме, че ЗМ е специален по отношение на общите правила на ЗДСл, новите правила са дискриминационни за ръководните служители в структурни звена на АМ спрямо ръководните служители в други ведомства на държавната администрация и създава неравнопоставеност между тях. Държавната служба като дейност по осъществяване функциите на държавата изисква точно, добросъвестно и безпристрастно изпълнение от държавните служители в съответствие само с нормативната уредба. В замяна на това упражняването на държавната служба създава особено обществено положение на държавните служители, както и гаранции от страна на държавата, която определя необходимите условия за изпълнението на задълженията на държавния служител, като го защитава при законосъобразното изпълнение.

С въвеждането на новите ал.4 и 5 на чл.9 от ЗМ се засяга стабилитета на държавната служба, гарантиран в чл. 18 от ЗДСл, тъй като не се създава задължение за органа по назначаването да мотивира преценката си при освобождаване на посочените длъжности. По същия начин при назначаване на лица на тези длъжности отново критерий ще е само преценката на органа по назначаването, като дори професионалната и психологическа пригодност на лицето, което ще заеме съответната ръководна длъжност ще е без значение. Това правило е в противоречие с престижа на държавната служба и определянето на видовете държавни служители, съгласно чл. 5, ал.1 и 2 от ЗДСл в зависимост от характера на служебните задължения и степента на професионалната подготовка.

Поради изложеното по-горе, считаме, че въведените изменения в чл.9, ал.4 и 5 от Закона за митниците не съответстват на основни принципи от Конституцията и Закона за държавния служител.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

По изложените съображения считаме, че текстовете на § 50, т.3, б. „а“ от ЗИД на ЗКП относно новите ал. 4 и 5 в чл. 9 от Закона за митниците следва да бъдат установени като противоконституционни.

Олга Чернева

председател на Управителния съвет на

Професионалното обединение на държавните служители